

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 263/2014-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. septembra 2014 v senáte zloženom z predsedu Petra Brňáka a zo sudcov Milana Ľalíka a Marianny Mochnáčovej v konaní o sťažnosti D. T., zastúpeného advokátom JUDr. Richardom Kovalčíkom, Rázusova 1, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 28 Cb 2/2002 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo D. T. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 28 Cb 2/2002 p o r u š e n é b o l o .

2. Krajskému súdu v Bratislave p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 28 Cb 2/2002 konal bez zbytočných priet'ahov.

3. D. T. p r i z n á v a finančné zadost'učinenie v sume 2 000 € (slovom dvetisíc eur), ktoré je Krajský súd v Bratislave p o v i n n ý vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. D. T. p r i z n á v a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 340,90 € (slovom tristoštyridsať eur a deväťdesiat centov), ktorú je Krajský súd v Bratislave p o v i n n ý vyplatiť na účet jeho právneho zástupcu advokáta JUDr. Richarda Kovalčíka, Rázusova 1, Košice, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Vo zvyšnej časti s'ťažnosti n e v y h o v u j e .

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 263/2014-14 z 21. mája 2014 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie s'ťažnosť D. T. (ďalej len „s'ťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 28 Cb 2/2002.

2. S'ťažovateľ je od 10. decembra 2001 účastníkom konania pred krajským súdom o zaplatenie 1 659 659,90 € s prísl. (žalobcom). V priebehu konania podal na postup krajského súdu s'ťažnosti na priet'ahy aj na ústavnom súde, pričom v oboch prípadoch (v roku 2004 a 2009) nebol úspešný.

3. V roku 2011 uzatvorila vláda Slovenskej republiky so sťažovateľom zmluvu, v dôsledku čoho došlo 20. septembra 2011 k vyčiarknutiu sťažnosti, ktorú sťažovateľ podal na Európsky súd pre ľudské práva v roku 2009, čím uznala, že v konaní došlo k zásahu do základných práv sťažovateľa.

4. Aj napriek už uvedenej skutočnosti prietahy v predmetnom konaní podľa sťažovateľa naďalej trvajú a vec nie je do dnešného dňa právoplatne ukončená, hoci od nej uplynulo už vyše 2,5 roka.

5. Na základe uvedeného sťažovateľ ústavnému súdu navrhuje, aby vo veci vydal tento nález:

„I. Základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 veta prvá Ústavy... a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru... neefektívnym postupom Krajského súdu Bratislava v konaní sp. zn. 28 Cb/2/2002 porušené bolo.

II. Ústavný súd prikazuje Krajskému súdu..., aby v konaní sp. zn. 28 Cb/2/2002 bezodkladne konal.

III. Sťažovateľovi priznáva... finančné zadostučinenie v sume 7.000,- €, ktoré mu je Krajský súd... povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

IV. Krajský súd... je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci podaním z 24. júna 2014 písomne vyjadril okresný súd (sp. zn. Spr. 3313/14). Vo vyjadrení sa okrem iného uvádza:

«... žalobca... - sťažovateľ, si uplatnil právo na zaplatenie 50 miliónov Sk voči VÚB a. s. Bratislava žalobou podanou dňa 09. 01. 2002. Žalobca uviedol adresu bydliska... Svojím zastupovaním poveril JUDr. R. Staška, advokáta.

Žalobca bol vyzvaný dňa 07. 02. 2002 na zaplatenie súdneho poplatku za žalobu. Výzva sa vrátila tunajšiemu súdu s tým, že adresát je neznámy. Ďalšia výzva na zaplatenie súdneho poplatku zo dňa 11. 09. 2002 sa vrátila s rovnakým oznámením - adresát neznámy.

Krajský súd... zisťoval pobyt žalobcu a dňa 28. 11. 2002 mu bolo prostredníctvom Registra obyvateľov SR oznámené, že adresa bydliska, ako je uvedené v predchádzajúcom texte, je trvalým pobytom žalobcu.

Uznesením č. k. 28 Cb 2/2002-149 zo dňa 23. 10. 2003 tunajší súd zastavil konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku...

Podaním zo dňa 16. 03. 2005 žalobca podal žiadosť o oslobodenie od zaplatenia súdneho poplatku a ustanovenie právneho zástupcu „ex offi“.

Dňa 06. 09. 2005 došlo do súdneho spisu sp. zn. 28 Cb 2/2002 oznámenie o vstupe vedľajších účastníkov do konania.

Najvyšší súd SR uznesením č. k. 5 Obo 285/2004-293 zo dňa 19. 12. 2005 zrušil uznesenie Krajského súdu... č. k. 28 Cb 2/2002-149 zo dňa 23. 10. 2003 o zastavení konania...

Tunajší súd uznesením č. k. 28 Cb 2/2002-369 zo dňa 28. 02. 2007 nepriznal žalobcovi oslobodenie od zaplatenia súdneho poplatku. Najvyšší súd SR uznesením č. k. 6 Obo 79/2007-386 zo dňa 27. 09. 2007 potvrdil uznesenie Krajského súdu... č. k. 28 Cb 2/2002-369 zo dňa 28. 02. 2007. Súd následne opätovne doručoval žalobcovi výzvu zo dňa 15. 10. 2007 na zaplatenie súdneho poplatku za žalobu. Výzva bola žalobcovi doručená dňa 14. 11. 2007.

... v priebehu konania došlo k niekoľkým zmenám v zložení členov senátu 28 Cb, podľa rozvrhu práce...

Tunajší súd uznesením č. k. 28 Cb 2/2002-395 zo dňa 25. 04. 2008 rozhodol o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, v zmysle výzvy zo dňa 15. 10. 2007. Najvyšší súd SR uznesením č. k. 6 Obo 102/2008-398 zo dňa 30. 06. 2008 zrušil uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 28 Cb 2/2002-395 zo dňa 25. 04. 2008 s tým, že úlohou súdu prvého stupňa bude postupovať podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR č. k. 5 Obo 285/2004-293 zo dňa 19. 12. 2005 - preukázať doručenkou, že výzva na zaplatenie súdneho poplatku bola žalobcovi riadne doručená.

Dňa 19. 09. 2008 vytýčil tunajší súd termín pojednávania na deň 29. 01. 2009. Následne uznesením č. k. 28 Cb 2/2002-407 zo dňa 20. 11. 2008 rozhodol o nepriznaní oslobodenia od platenia súdnych poplatkov.

Termín pojednávania vytýčený na deň 29. 01. 2009 bol z dôvodu odvolania žalobcu voči uzneseniu č. k. 28 Cb 2/2002-407 zo dňa 20. 11. 2008 zrušený. Najvyšší súd SR uznesením č. k. 6 Obo 8/2009 zo dňa 29. 01. 2009 napadnuté uznesenie č. k. 28 Cb 2/2002-407 zo dňa 20. 11. 2008 zrušil...

... v mesiaci február 2009 nebol vytýčený termín pojednávania... (pre plánovanú operáciu predsedníčky senátu v marci 2009, pozn.).

Termín pojednávania bol vytýčený až po ukončení práceneschopnosti predsedníčky senátu 28 Cb Krajského súdu v Bratislave, konkrétne dňa 26. 06. 2009, a to až na november 2009, čo spôsobilo množstvo vecí v súdnom oddelení.

Žalobca podaním zo dňa 02. 11. 2009 rozšíril žalobu o ďalších 12 samostatných petitov, čo bolo dôvodom na odročenie pojednávania vytýčeného na deň 12. 11. 2009. Za rozšírenie žaloby bol žalobca vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku výzvou zo dňa 18.11.2009.

Tunajší súd rozsudkom č. k. 28 Cb 2/2002-835 zo dňa 01. 04. 2010 žalobu zamietol.

Uznesením č. k. 28 Cb 2/2002-864 zo dňa 02. 08. 2010 zamietol súd žiadosť žalobcu zo dňa 07. 07. 2010 o oslobodenie od súdneho poplatku a pridelenie právneho zástupcu „ex offio“. Najvyšší súd SR uznesením č. k. 3 Obo 134/2010-890 asp. zn. 3 Obo 148/2010 zo dňa 29. 11. 2011 rozsudok č. k. 28 Cb 2/2002-835 zo dňa 01. 04. 2010 zrušil a uznesenie č. k. 28 Cb 2/2002-864 zo dňa 02. 08. 2010 potvrdil.

Žalobca podal dovolanie zo dňa 07. 07. 2010, čo bolo dôvodom zrušenia termínu pojednávania vytýčeného na deň 29. 02. 2012.

Najvyšší súd SR uznesením č. k. 2 ObdoV 7/2012-922 zo dňa 31. 05. 2012 odmietol dovolanie žalobcu, ktorý svoju neúčast' na pojednávaní dňa 26. 09. 2012 ospravedlnil z dôvodu práceneschopnosti. Obdobne svoju neúčast' žalobca ospravedlnil aj z pojednávania vytýčeného tunajším súdom na deň 24. 10. 2012. Súd listom zo dňa 23. 10. 2012 požiadal žalobcu, aby súdu oznámil, kedy dôjde k ukončeniu jeho práceneschopnosti, aby bolo možné nariadiť súdne pojednávanie. Na základe jeho reakcie /č. 1. 960/ tunajší súd vytýčil termín pojednávania na deň 27. 02. 2013.

Na tomto pojednávaní pripustil Krajský súd... zmenu žaloby podľa podania zo dňa 02. 11. 2009 a zároveň pripustil do konania na strane žalovaného vedľajších účastníkov MF SR, FNM SR a Slovenská konsolidačná a. s., Bratislava.

Voči uzneseniu o pripustení do konania vedľajších účastníkov podal žalobca odvolanie bez uvedenia dôvodu...

Najvyšší súd SR uznesením č. k. 3 Obo 25/2013-1009 zo dňa 27. 11. 2013 zrušil uznesenie tunajšieho súdu č. k. 28 Cb 2/2002-982 zo dňa 27. 02. 2013. Tunajší súd v zmysle uznesenia Najvyššieho súdu SR 3 Obo 25/2013-1009 zo dňa 27. 11. 2013 rozhodol uznesením č. k. 28 Cb 2/2002-1033 zo dňa 04. 03. 2014 o pripustení do konania vedľajších účastníkov, ako je uvedené vyššie. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca odvolanie. Vec bola predložená dňa 15. 04. 2014 odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní žalobcu.

Vychádzajúc z chronológie veci... Krajský súd... konal vo veci sp. zn. 28 Cb 2/2002 plynulo, nespôsobil prieťahy v konaní...

... žalobca podal žalobu dňa 09. 01. 2002, pričom výzva súdu zo dňa 07. 02. 2002 sa súdu vrátila s tým, že adresát je neznámy. Sťažovateľ spôsobil prieťahy v konaní tým, že si on osobne, ani jeho právny zástupca uvedený v žalobe, nepreberal zásielky. Dokonca poštovým doručovateľom bol označený ako neznámy na adrese ním samotným určenej a podľa informácii z Registra obyvateľov SR aj na jeho trvalom bydlisku. Advokát žalobcu až dňa 13. 11. 2002 oznámil zmenu adresy žalobcu vrátane sídla jeho kancelárie. Neoznámením zmeny adresy poštovému doručovateľovi sťažovateľ spôsobil sám prieťahy v konaní sp. zn. 28 Cb 2/2002 približne 10 mesiacov.

Krajský súd... uznesením č. k. 28 Cb 2/2002-149 zo dňa 23. 10. 2003 zastavil konanie. Najvyšší súd SR o odvolaní proti tomuto uzneseniu rozhodol uznesením č. k. 5 Obo 285/2004-293 dňa 19. 12. 2005. Čas rozhodovania o odvolaní (približne 2 roky) nemohol tunajší súd nijakým spôsobom ovplyvniť.

Krajský súd... uznesením č. k. 28 Cb 2/2002-369 zo dňa 28. 02. 2007 nepriznal žalobcovi oslobodenie od zaplatenia súdneho poplatku, o čom po 7 mesiacoch rozhodol NS SR uznesením č. k. 6 Obo 79/2007-386 zo dňa 27. 09. 2007.

V roku 2008 Krajský súd... uznesením č. k. 28 Cb 2/2002-395 zo dňa 25. 04. 2008 zastavil konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku a ďalším uznesením č. k. 28 Cb 2/2002-407 zo dňa 20. 11. 2008 rozhodol o nepriznaní oslobodenia od platenia súdnych poplatkov. Proti týmto uzneseniam sa sťažovateľ odvolal; veci boli po 4 mesiacoch na Najvyššom súde SR rozhodnuté, a to uznesením č. k. 6 Obo 102/200 -398 zo dňa 30. 06. 2008 a uznesením č. k. 6 Obo 8/2009 zo dňa 29. 01. 2009.

Od februára 2009 bola vec na Krajskom súde... bez toho, aby bol vytýčený termín pojednávania z dôvodu už uvedenej plánovanej operácie predsedníčky senátu v mesiaci marec 2009. Po skončení práceneschopnosti koncom júna 2009 bol vytýčený termín pojednávania na prvý možný voľný dátum t. j. 12. 11. 2009, tzn., že z dôvodu práceneschopnosti predsedníčky senátu došlo k vytýčeniu termínu pojednávania po 4 mesiacoch.

Proti rozsudku Krajského súdu... č. k. 28 Cb 2/2002-835 zo dňa 01. 04. 2010 podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd SR uznesením č. k. 3 Obo 134/2010-890 a sp. zn. 3 Obo 148/2010 29. 11. 2011, t. j. po viac ako 1,5 roku.

Sťažovateľ podal dovolanie voči uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 28 Cb 2/2002-864 zo dňa 02. 08. 2010 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu SR č. k. 3 Obo 134/2010-890 a sp. zn. 3 Obo 148/2011 zo dňa 29. 11. 2011, o čom rozhodol uznesením č. k. 2 ObdoV 7/2012-922 dňa 31. 05. 2012 dovolací súd tak, že dovolanie žalobcu odmietol. Dovolacie konanie prebiehalo 6 mesiacov.

Sťažovateľ z dôvodu svojej práceneschopnosti ospravedlnil neúčast' na pojednávaní dňa 26. 09. 2012 a ako už bolo uvedené v predchádzajúcej chronológii procesných úkonov, na základe jeho zdravotného stavu bol vytýčený termín pojednávania až na deň 27. 02. 2013. Tzn., že zdravotný dôvod sťažovateľa spôsobil „nekonanie súdu“ počas 6 mesiacov.

Sťažovateľ sa odvolal proti uzneseniu tunajšieho súdu č. k. 28 Cb 2/2002-982 zo dňa 27. 02. 2013, o ktorom rozhodol odvolací súd uznesením č. k. 3 Obo 25/2013-1009 zo dňa 27. 11. 2013, t. j. po 9 mesiacoch. Vec je t. č. na Najvyššom súde SR z dôvodu odvolania žalobcu, sťažovateľa, a to proti uzneseniu tunajšieho súdu č. k. 28 Cb 2/2002-1033 zo dňa 04.03.2014.

... s prihliadnutím na čas práceneschopnosti (predsedníčky senátu, pozn.) a sťažovateľa cca 1 rok, vec bola z dôvodu odvolania sa žalobcu proti rozhodnutiam Krajského súdu... na Najvyššom súde SR viac ako 6 rokov, čo je doba, ktorú Krajský súd... nemohol ovplyvniť...

... vo veci bolo rozhodnuté rozsudkom č. k. 28 Cb 2/2002-835 zo dňa 01. 04. 2010. Krajský súd... je rozhodnutím odvolacieho súdu viazaný a neprináleží mu hodnotiť odôvodnenia odvolacieho súdu...

V žiadnom prípade v zmysle vyššie uvedených skutočností, vo veci vedenej na Krajskom súde... pod sp. zn. 28 Cb 2/2002, nemožno hovoriť o neefektívnom postupe tohto označeného súdu, a ani o porušení práv sťažovateľa.»

Procesné úkony uvedené vo vyjadrení okresného súdu sa zhodujú so zisteniami ústavného súdu zo súdneho spisu, ktorý mu bol predložený na nahliadnutie 30. júna 2014, a preto ich ústavný súd považuje za preukázané.

Právny zástupca sťažovateľa k tomuto vyjadreniu okresného súdu v stanovenej lehote nezaujal stanovisko.

6. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

7. Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

8. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

9. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, I. ÚS 65/04).

10. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K odstráneniu stavu právnej neistoty dochádza spravidla až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (II. ÚS 21/01, I. ÚS 251/05). Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vychádza z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd zásadne bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 až 4 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

11. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy a právo zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESĽP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre s'ťažovateľa (I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, I. ÚS 79/05). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

11.1 Predmetom posudzovaného konania pred krajským súdom je žaloba o náhradu škody z titulu poškodenia obchodného mena. Keďže krajský súd v doterajšom priebehu konania nevykonával žiadne relevantné dokazovanie, nemožno v tomto prípade hovoriť zatiaľ ani o prípadnej skutkovej alebo právnej zložitosti veci, ktorá by mohla byť príčinou predĺženia predmetného konania.

11.2 Pri hodnotení ďalšieho kritéria, teda správania s'ťažovateľa v preskúmvanej veci, ústavný súd tiež zistil okolnosti, na základe ktorých s'ťažovateľ čiastočne participoval na predĺžení doterajšej dĺžky konania pred krajským súdom, ako to uviedol vo svojom vyjadrení krajský súd, ale na druhej strane možno konštatovať, že tieto skutočnosti (neoznámenie adresy s'ťažovateľa, resp. nepreberanie zásielok ešte v roku 2002 a takisto jeho neúčast' na pojednávaníach pre práceneschopnosť 26. septembra 2012, 24. októbra 2012, keď sa s'ťažovateľ riadne ospravedlnil), nemalo podľa názoru ústavného súdu zásadný vplyv na celkovú dĺžku tohto konania. S'ťažovateľ bol aktívny a počas celého konania bol zastúpený advokátmi, čiže sporu pripisoval veľký význam a tiež podal aj s'ťažnosti na priet'ahy predsedovi krajského súdu.

11.3 Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom krajského súdu v predmetnej veci, a to či došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, ale na druhej strane konanie posudzoval ako celok s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu vrátane významu predmetného konania pre jeho účastníkov. Pokiaľ ide o postup krajského súdu, ústavný súd sa priklonil k názoru

sťažovateľa, že konanie počas 12 rokov nebolo efektívne. Ako príklady možno uviesť, že prvé pojednávanie sa malo konať až 29. januára 2009 (po siedmich rokoch), ale i to sa neuskutočnilo, pretože termín bol zrušený. Obdobne ani na ďalších pojednávaniach nariadených 12. novembra 2009, ktoré odročil na dobu neurčitú s tým, „že vo veci nariadi pojednávania po úhrade súdneho poplatku“ (č. 1. 651), resp. 1. apríla 2010, krajský súd (sudca) nepostupoval podľa § 117 ods. 1 OSP, aby sa na nich zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov.

Takisto najvyšší súd uznesením sp. zn. 3 Obo 134/2010 a sp. zn. 3 Obo 148/2010 z 29. novembra 2011 zrušil rozsudok krajského súdu z 1. apríla 2010, pretože jeho odôvodnenie „je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov“ a tiež aj rozhodnutia krajského súdu (o zastavení konania, o pristúpení vedľajšieho účastníka). Nesústredenosť krajského súdu sa prejavila tiež v tom, že o návrhu sťažovateľa na zmenu žalobného petitu a pristúpení vedľajších účastníkov z 2. novembra 2009 rozhodol až 27. februára 2013, teda viac ako po 3 rokoch.

Hoci je pravdou, že uvedená dĺžka konania bola ovplyvnená aj v dôsledku podaných opravných prostriedkov zo strany sťažovateľa (vec sa nachádzala takmer 6 rokov aj na odvolacom či dovolacom súde), tieto príklady neefektívnej činnosti a nesústredenej práce krajského súdu viedli ústavný súd k tomu, že neakceptoval vyjadrenie krajského súdu, že sťažnosť sťažovateľa nie je dôvodná.

Ústavný súd vo svojej predchádzajúcej judikatúre poukázal na to, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna a neefektívna činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, a to vtedy, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol (obdobie napr. IV. ÚS 22/02, III. ÚS 103/09).

12. Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietahov zaručeného

v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

13. Ústavný súd zároveň prikázal krajskému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a podľa čl. 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci vedenej pod sp. zn. 28 Cb 2/2002 bez zbytočných prieťahov, lebo konanie nie je dosiaľ právoplatne skončené. Z uvedených dôvodov ústavný súd v tejto časti rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 2 výroku tohto rozhodnutia.

14. Ústavný súd môže priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie (čl. 127 ods. 3 ústavy, § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde). Sťažovateľ žiadal priznať finančné zadosťučinenie v sume 7 000 € z dôvodov uvedených v sťažnosti. Vzhľadom na okolnosti danej veci (najmä na jej predmet a význam pre účastníka konania) ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 6 ods. 1 dohovoru) nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať mu aj finančné zadosťučinenie v sume 2 000 € podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 3 (zobral však do úvahy aj to, že sťažovateľ bol už za prieťahy v tomto konaní odškodnený vládou Slovenskej republiky v roku 2011 v sume 5 300 €).

15. Ústavný súd nevyhovel v súlade s čl. 127 ods. 3 ústavy a § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde časti sťažnosti, v ktorej sťažovateľ žiadal priznať finančné zadosťučinenie nad ústavným súdom priznanú sumu. Z uvedených dôvodov ústavný súd v tejto časti rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 5 výroku tohto rozhodnutia.

16. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Sťažovateľovi, ktorý bol vo veci namietaných porušení svojich práv úspešný, vznikli trovy konania z dôvodu jeho právneho zastúpenia advokátom. Advokát vykonal dva úkony právnych služieb v roku

2014, a to prevzatie a prípravu zastupovania, spísanie a podanie sťažnosti. Odmena za jeden úkon právnych služieb v zmysle § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) je 1/6 z výpočtového základu. Za jeden právny úkon vykonaný v roku 2014 prináleží odmena z výpočtového základu, ktorý je 804 €, t. j. 134 €, a režijný paušál 8,04 €, teda spolu 142,04 €. Odmena advokátovi za poskytnuté služby v konaní pred ústavným súdom (za 2 úkony právnych služieb a 2 x paušálna náhrada) predstavuje sumu spolu 284,08 €. Keďže advokát je platcom DPH, trovy konania sťažovateľovi boli priznané v tej sume, ktorú uplatnil v podaní doručenom ústavnému súdu 30. mája 2014, tak ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

17. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je krajský súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde).

18. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

Košice 10. septembra 2014